

Ольга Володимирівна КОГУТ,
кандидат юридичних наук, доцент,
завідувач кафедри конституційного,
адміністративного та фінансового права
Хмельницького університету управління та права,
kogut_o@mail.ru

УДК 342.98

ПРОБЛЕМНІ ПИТАННЯ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ДЕРЖАВНОЇ СЛУЖБИ

Досліджено окремі проблемні питання Закону України від 10 грудня 2015 р. «Про державну службу», який вважають «дорожньою картою» для формування європейської моделі державної служби. Проаналізовано зміст окремих принципів державної служби: верховенство права, законність, політична неупередженість. Обґрунтовано доцільність вилучення з переліку посад патронатної служби посади помічників суддів та посади патронатних служб в інших державних органах. Доведено нелогічність розміщення статті про загальні збори (конференцію) державних службовців державного органу у главі «Засади дисциплінарної відповідальності» на вказано на необхідність розкриття повноважень загальних зборів. Відмічено зниження вимог освітнього та кваліфікаційного рівня до осіб, які мають право на зайняття окремих посад державної служби. Зроблено висновок про те, що у законі, з одного боку, вживаються окремі поняття без розкриття їх змісту, а з іншого — міститься надмірна деталізація деяких положень.

Ключові слова: принципи державної служби, верховенство права, законність, політична неупередженість, патронатна служба.

В умовах постійних реформаційних процесів, які сьогодні охоплюють різні сфери суспільних відносин, надзвичайно важливого значення набуває відстеження окремих новел законодавства, прийняття якого покликано забезпечувати зазначені процеси. У цьому контексті особливої уваги заслуговує Закон України від 10 грудня 2015 р. «Про державну службу» [1] (далі — Закон від 10.12.2015 р.), який набув чинності 1 травня 2016 року. Новий Закон від 10.12.2015 р. по праву можна вважати ключовим у сфері створення сприятливого середовища для реформ у системі державного управління, «дорожньою картою» для формування європейської моделі державної служби. Його прийняття було передбачено комплексом нормативно-правових актів, затверджених на різних рівнях, а саме: розпорядженнями Кабінету Міністрів України від 7 травня 2014 р. «Про підписання Угоди про фінансування (Контракт для України з розбудови держави)» [2] та від 17 вересня 2014 р. «Про імплементацію Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським Співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, — з іншої сторони» [3]; Програмою діяльності Уряду від 11 грудня 2014 р. [4] (якою передбачалось розроблення та сприяння прийняттю цього Закону ще у I-му кварталі 2015 року); Стратегією сталого розвитку «Україна–2020» [5]; Угодою про Коаліцію депутатських фракцій «Європейська Україна» від 27 листопада 2014 р. [6]; Планом законодавчого забезпечення реформ в Україні, схваленим Постановою Верховної Ради України від 4 червня 2015 р. [7].

Основними *новелами* Закону від 10.12.2015 р. є виведення за його межі політичних посад та посад патронатної служби, а також посад працівників, які виконують функції з обслуговування та допоміжні функції; запровадження інституту державних секретарів, відкритого конкурсного відбору та політичної неупередженості державних службовців; встановлення для кандидатів на посади вищого корпусу державної служби вимог щодо знання не лише державної, а й однієї з офіційних мов Ради Європи; детальне врегулювання дисциплінарних процедур тощо. Але під час прийняття Закону не було враховано низку принципових зауважень, які висловлювались до положень його законопроекту Головним юридичним та Головним науково-експертним управліннями Верховної Ради України [8; 9], представниками судової влади [10]. У зв'язку з цим, як правильно зазначає О. В. Константий, у процесі реалізації окремих норм цього Закону може виникнути ситуація незабезпечення досягнення ними задекларованої мети — створення умов для функціонування в Україні дійсно професійної, ефективної, неупередженої, орієнтованої на громадян державної служби [11, с. 228]. Тому актуальними залишаються питання вдосконалення нормативно-правового регулювання інституту державної служби.

Питання державної служби розглядаються у працях вчених-адміністративістів, представників науки управління, конституційного, трудового, інших галузей права. Серед науковців, які досліджують різні

аспекти державної служби, можна назвати таких: В. Б. Авер'янов, Ю. П. Битяк, І. Б. Коліушко, В. К. Колпаков, О. Д. Лазор, О. Я. Лазор, В. Я. Маліновський, Т. В. Мотренко, Н. Р. Нижник, В. М. Олуйко, Ю. М. Старілов, О. В. Петришин, Є. С. Черноног, А. М. Школик та ін. Внаслідок доробку цих вчених правова наука має у своєму розпорядженні значний масив теоретичних і практичних розробок з питань державної політики у сфері державної служби, правового статусу державних службовців, особливостей проходження державної служби тощо. Необхідно зазначити, що окремі ідеї науковців були реалізовані у новому ключовому законодавчому акті у сфері державної служби. Разом з тим цілковито досконалим цей Закон вважати не можна. Підтвердженням цього є як низка законопроектів про внесення змін до нього, так і критичні зауваження науковців та практиків.

Метою роботи є дослідження проблемних питань нового Закону України «Про державну службу», який, як зазначено в преамбулі, визначає принципи, правові та організаційні засади забезпечення публічної, професійної, політично неупередженої, ефективної, орієнтованої на громадян державної служби.

Насамперед вважаємо за необхідне зупинитись на питаннях *принципів державної служби*. Зазначимо, що якщо у попередньому законодавстві містився лише перелік принципів державної служби, то Закон від 10.12.2015 р. у ст. 4 наводить також пояснення змісту кожного з них. І це є, безсумнівно, позитивним моментом, адже, як правильно зазначає Р. І. Кондратьєв у своїй праці «Принципи права та їх роль у регулюванні суспільних відносин», «... роль і значення принципів права, що виражають тенденції і напрями правового регулювання, можуть бути правильно розкриті лише у нерозривному зв'язку з конкретними правовими нормами» [12, с. 11].

На особливу увагу, на нашу думку, заслуговують перші два принципи — *верховенства права та законності*. Зазначимо, що у Законі України від 16 грудня 1993 р. принцип верховенства права навіть не згадувався, а принцип законності йшов «у парі» з принципом демократизму. Так, відповідно до п. 1 ч. 1 ст. 4 Закону від 10.12.2015 р. верховенство права — забезпечення пріоритету прав і свобод людини і громадянина відповідно до Конституції України, що визначають зміст та спрямованість діяльності державного службовця під час виконання завдань і функцій держави [1]. Варто зауважити, що вперше тлумачення принципу верховенства права було зроблено в 2005 році у Кодексі адміністративного судочинства України (ст. 8) [13]. Схоже, але звужене тлумачення було закладено у 2012 році у Кримінальному процесуальному кодексі України (ст. 8) [14]. Міститься визначення принципу верховенства права і у Законі України від 2 липня 2015 р. «Про Національну поліцію» (ст. 6) [15]. Необхідно зазначити, що в названих нормативно-правових актах вказується на необхідність врахування при застосуванні принципу верховенства права практики Європейського суду з прав людини (ЄСПЛ).

Принцип верховенства права як основний принцип сучасної демократичної, правової держави є багатограним за своєю сутністю та змістом. Незважаючи на закріплення принципу верховенства права у безлічі нормативно-правових документах на національному і міжнародному рівнях, на сьогодні немає єдиного та чіткого його визначення. Тому в доповіді Європейської комісії за демократію через право (Венеціанської комісії) про верховенство права у п. 68 зазначено про дуже загальний характер поняття «верховенство права» у законодавчих положеннях як на національному, так і на міжнародному рівнях, а у п. 41 зроблено спробу виділити такі його обов'язкові елементи:

«а. Законність, включаючи прозорий, підзвітний та демократичний процес введення в дію приписів права;

б. Юридична визначеність;

с. Заборона свавілля;

д. Доступ до правосуддя, представленого незалежними та безсторонніми судами, включно з тими, що здійснюють судовий нагляд за адміністративною діяльністю;

е. Дотримання прав людини;

ф. Заборона дискримінації та рівність перед законом» [16].

Отже, законність у європейській практиці є елементом верховенства права.

Щодо законності як окремого принципу державної служби за вітчизняним законодавством, то відповідно до п. 2 ч. 1 ст. 4 Закону від 10.12.2015 р. це — обов'язок державного службовця діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України. Враховуючи вищевикладене, правильною вважаємо думку І. В. Бойка про те, що при реалізації державним службовцем своїх повноважень може виникнути конкуренція досліджуваних принципів [17, с. 128]. Як приклад науковець наводить рішення ЄСПЛ у справі *Гарнага проти України* [18]. Суть справи полягала у тому, що відділ реєстрації актів цивільного стану Білоцерківського міського управління юстиції відмовив пані Гарназі у задоволенні заяви щодо зміни по батькові, посилаючись на затвердені Міністерством юстиції України Правила реєстрації актів цивільного стану в Україні, згідно з якими по батькові фізичної особи може бути змінено тільки у разі зміни її батьком свого власного імені. Розглядаючи цю справу, ЄСПЛ прийшов до висновку, що обмеження, накладені на зміну по батькові, не видаються належним чином та достатньою мірою мотивованими національним законодавством. Крім того, державними органами не було надано жодного обґрунтування позбавлення заявниці її права приймати рішення з цього важливого аспекту її приватного та сімейного життя, і таке обґрунтування не було встановлено жодним іншим способом. Відповідно Суд України зазначив, що у цій справі було порушення ст. 8 Конвенції «Право на повагу до приватного і сімейного життя».

Отже, згідно з приписами українського законодавства фізична особа може змінити своє по батькові лише у випадку, коли її батько змінить своє ім'я. З іншого боку, ЄСПЛ вважає такі обмеження порушенням прав, закріплених у Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод. Як діяти державному службовцю в подібній ситуації — враховувати вітчизняне законодавство, порушуючи принцип верховенства права, чи враховувати практику ЄСПЛ, порушуючи при цьому принцип законності? Для уникнення такої «проблеми вибору» підтримуємо думку про те, що з метою орієнтації державного службовця на приписи, що закріплені в міжнародно-правових документах, та їх тлумачення в рішеннях ЄСПЛ, в Законі про державну службу повинно бути зазначено, що законність є складовою частиною принципу верховенства права [17, с. 129].

Окремої уваги заслуговує і *принцип політичної неупередженості*, за допомогою якого законодавець спробував відокремити державних службовців від політики. Так, відповідно до п. 8 ч. 1 ст. 4 Закону від 10.12.2015 р. політична неупередженість — це недопущення впливу політичних поглядів на дії та рішення державного службовця, а також утримання від демонстрації свого ставлення до політичних партій, демонстрації власних політичних поглядів під час виконання посадових обов'язків. Але у розд. II «Правовий статус державного службовця» є окрема ст. 10, яка присвячена деталізації політичної неупередженості. На нашу думку, такий підхід був би логічним, якби в одній статті давався перелік усіх принципів, а потім в окремих статтях їх тлумачення. Так як таке коротке тлумачення досліджуваного принципу є у статті 4, то більш доцільно було б тут вжити назву «принцип політичної нейтральності», а вже у розділі щодо правового статусу державного службовця закріпити (як це і зроблено) вимогу політичної неупередженості шляхом визначення відповідних обмежень політичних прав державних службовців.

Закон від 10.12.2015 р. розмежовує працівників *патронатної служби* і державних службовців. Так, п. 18 ч. 3 ст. 3 встановлює, що дія цього Закону не поширюється на працівників патронатної служби, а ч. 1 ст. 92 відносить до посад патронатної служби посади радників, помічників, уповноважених та прес-секретаря Президента України, працівників секретаріатів Голови Верховної Ради України, його Першого заступника та заступника, працівників патронатних служб Прем'єр-міністра України та інших членів Кабінету Міністрів України, помічників-консультантів народних депутатів України, помічників та наукових консультантів суддів Конституційного Суду України, помічників суддів, а також посади патронатних служб в інших державних органах [1]. Чи є доцільним таке розширення переліку патронатних службовців? Так, на необґрунтованість виведення зі сфери дії Закону *помічників суддів* вказував ще на законопроектній стадії голова Верховного Суду України А. М. Романюк у висновку, поданому голові комітету Верховної Ради України з питань державного будівництва, регіональної політики та місцевого самоврядування [10].

Посилаючись на відповідні рекомендації Комітету Міністрів Ради Європи, рішення Консультативної ради європейських суддів та норми Конституції України, голова Верховного Суду України вважає, що обсяг і характер роботи помічника судді не може виходити за межі реалізації суддею державної влади шляхом здійснення ним правосуддя. Більше того, ненадання статусу державних службовців помічникам суддів призведе до того, що дія Закону України «Про запобігання корупції» не поширюватиметься на цю категорію осіб, а це не можна визнати правильним. А відсутність спеціального закону, яким би передбачався статус таких осіб, призведе не тільки до зниження ефективності дії антикорупційного Закону, а й до повної відсутності законодавчих норм, якими б визначався правовий статус помічника судді. Підтримує таку думку і представник України у Венеціанській комісії В. П. Пилипенко [19], який вважає що не лише помічники суддів, а і працівники секретаріатів голови Верховної Ради України та його заступників, а також радники, помічники, консультанти Президента України та деяких інших посадовців, у такому випадку виводяться зі сфери дії заборон та обмежень антикорупційного законодавства. На нашу думку, *можливість мати патронатних службовців доцільно було б закріпити лише за політичними діячами*, так як це є, наприклад, у Законі Болгарії «Про державного службовця», ст. 3 якого зазначає, що не є державними службовцями члени політичних кабінетів [20, с. 601]. А у Законі Республіки Литва мова йде про «публічних службовців політичної (особистої) вірності» (п. 2 ч. 1 ст. 6), набір на посаду яких здійснюється на термін, що не перевищує термін повноважень державного політика або колегіальної державної інституції (ст. 12) [20, с. 428, 433]. Підтримуємо позицію А. М. Школика про те, що наявність працівників патронатної служби є достатньо обґрунтованою для народних депутатів України, Президента України та членів Кабінету Міністрів України [21, с. 175]. Але і на них повинні, на нашу думку, поширюватись певні обмеження антикорупційного законодавства.

Зауваження викликає і відкритий перелік посад патронатної служби, адже у кінці ч. 1 ст. 92 мова йде про *посади патронатних служб в інших державних органах*. Отже, існує можливість поповнення такого переліку в підзаконних нормативних актах, що є не виправданим. Крім цього, як правильно зазначають Н. Р. Нижник та О. В. Муза, ця норма вступає у колізію із ч. 3 ст. 3, у якій визначено перелік працівників, на яких дія Закону не поширюватиметься [22, с. 158].

Закон від 10.12.2015 р. детально врегульовує трудові відносини у сфері державної служби. І це відповідає європейській практиці — у європейських країнах основним документом, який унормовує діяльність державної служби, є закон про державну (публічну, цивільну) службу, а не трудове законодавство та приватне право. Лише закон повинен встановлювати основні умови зайнятості з метою закріплення конституційних цінностей, професійної незалежності та верховенства права у відносинах державних службовців (на відміну від вільного ринку,

де діють ринкові відносини попиту та пропозиції). Але виникає питання про доцільність розміщення у гл. 2 розд. VII Закону «Засади дисциплінарної відповідальності» ст. 70 «**Загальні збори (конференція) державних службовців державного органу**». Напрошується лише єдине пояснення — можливість винесення на розгляд загальних зборів питання про обрання представників до складу дисциплінарної комісії (ч. 4 ст. 70). Але традиційно положення про загальні збори (конференцію) розміщуються у главах (розділах), присвячених управлінню (наприклад, ст. 39 Закону України «Про вищу освіту») або участі в управлінні (ст. 245 Кодексу законів про працю України). Тому вважаємо, що більш логічним було б розміщення цієї статті у розд. III «Управління державною службою». Також слід зазначити, що Закон деталізує організаційні моменти щодо скликання та проведення загальних зборів, але зовсім не розкриває їх повноважень (окрім вищезазначеної участі у формуванні дисциплінарної комісії).

Аналіз викладених у Законі від 10.12.2015 р. переліку вимог до осіб, які мають право на зайняття відповідних посад, свідчить про **зниження вимог освітнього та кваліфікаційного рівня** до окремих категорій. Так, п. 5 ч. 2 ст. 20 закріплює положення про те, що від осіб, які претендують на зайняття посад державної служби категорії «В», вимагається наявність вищої освіти лише молодшого бакалаврського або бакалаврського рівня та вільне володіння державною мовою. Немає жодних вимог до професійного рівня та стажу роботи. А такі державні службовці складатимуть основний корпус державної служби, адже зі змісту ч. 3 ст. 6 Закону випливає, що їх кількість може бути більше двох третин штатної чисельності державного органу. До цієї групи будуть належати не лише всі посади в місцевих державних адміністраціях (за виключенням голови та його заступника), а й керівники підрозділів у складі державних органів усіх рівнів.

Доцільно також зупинитись і на аналізі **змісту окремих понять**. Закон від 10.12.2015 р., з одного боку, вживаючи деякі поняття, не наводить їх зміст, а з іншого — містить надмірну деталізацію окремих положень. Так, згідно з ч. 9 ст. 9 «за видання керівником та виконання державним службовцем **явно злочинного наказу (розпорядження)**, доручення відповідні особи несуть відповідальність згідно із законом» [1]. Виникає питання: який акт слід вважати «явно злочинним»? Інший приклад: відповідно до ч. 5 ст. 41 переведення державних службовців не повинно бути **прихованим покаранням**. А хто і як це буде встановлювати? Доцільно було б також дати тлумачення терміна «**патронатна служба**», адже зміст ст. 92 присвячений не самій службі, а працівникам патронатної служби. Не містить Закон від 10.12.2015 р. і тлумачення поняття «**посадова особа**», вживаючи його стосовно керівника державної служби в державному органі (п. 3 ч. 1 ст. 2) та щодо суб'єкта призначення (п. 7 ч. 1 ст. 2). Але поняття посадової особи, на нашу думку, потребує уніфікації та законодавчого закріплення. Щодо надмірної деталізації окремих положень, то, наприклад, ч. 2 ст. 75 встановлює досить детальні вимоги щодо змісту

пояснень державного службовця, які повинен від нього отримати суб'єкт призначення перед накладенням дисциплінарного стягнення. Але за загальним правилом таке пояснення складається в довільній формі, тому можна було б лише зазначити, що пояснення має містити дані, необхідні для вирішення відповідного питання. На нашу думку, недоцільним є і визначення терміна «державна мова» — українська мова, якій Конституцією України надано статус мови офіційного спілкування посадових осіб державних органів та органів місцевого самоврядування під час виконання посадових обов'язків, а також мови діловодства і документації цих органів та посадових осіб (п. 2 ч. 1 ст. 2). Вважаємо, що тлумачення терміна не повинно залежати від закону, де цей термін вживається. Порядок застосування мов в Україні визначено Законом України від 3 липня 2012 р. «Про засади державної мовної політики» [23]. Слід також зауважити, що п. 5 ч. 1 ст. 8 Закону від 10.12.2015 р. зобов'язує державного службовця використовувати державну мову під час виконання своїх посадових обов'язків, не допускати дискримінацію державної мови і протидіяти можливим спробам її дискримінації. Але словосполучення «дискримінація державної мови», «спроба дискримінації державної мови», «протидія можливим спробам дискримінації державної мови» не мають свого визначення ні в Законі від 10.12.2015 р., ні у спеціальному Законі України «Про засади державної мовної політики». А це на практиці може викликати розбіжності у їх застосуванні.

Отже, новий Закон «Про державну службу» хоча й передбачає принципові новації, однак містить низку недоліків та прогалин, які можуть призвести до проблем при реалізації окремих його положень на практиці. Тому необхідно продовжувати роботу над удосконаленням правового регулювання державної служби, але робити це слід продумано та виважено. На підвищену увагу та науковий аналіз заслуговують як і законопроекти щодо внесення змін до Закону України «Про державну службу», так і інші положення нового законодавчого акта, покликаного (як зазначив Президент України при його підписанні) «забезпечити нову якість державної служби відповідно до кращої європейської практики» [24].

Список використаних джерел

1. Про державну службу : Закон України від 10.12.2015 р. № 889-VIII [Текст] // Офіційний вісник України. — 2016. — № 3. — Ст. 149.
2. Про підписання Угоди про фінансування (Контракт для України з розбудови держави) : розпорядження Кабінету Міністрів України від 07.05.2014 р. № 452-р [Текст] // Урядовий кур'єр. — 2014. — № 86. — 16 травня.
3. Про імплементацію Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським Співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони : розпорядження Кабінету Міністрів України від 17.09.2014 р. № 847-р [Текст] // Офіційний вісник України. — 2014. — № 77. — Ст. 2197.

4. Про Програму діяльності Кабінету Міністрів України : постанова Верховної Ради України від 11.12.2014 р. № 26–VIII [Текст] // Офіційний вісник України. — 2014. — № 102. — Ст. 3005.
5. Про Стратегію сталого розвитку «Україна–2020» : Указ Президента України від 12.01.2015 р. № 5/2015 [Текст] // Офіційний вісник України. — 2015. — № 4. — Ст. 67.
6. Угода про Коаліцію депутатських фракцій «Європейська Україна» від 27.11.2014 р. [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. Законодавство України. — URL : <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/p0001001-15>.
7. Про План законодавчого забезпечення реформ в Україні : постанова Верховної Ради України від 04.06.2015 р. № 509–VIII [Текст] // Офіційний вісник України. — 2015. — № 52. — Ст. 1668.
8. Висновок на проект Закону України «Про державну службу» Головного науково-експертного управління Верховної Ради України від 15.04.2015 р. [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. — URL : <http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc34?id=&pf3511=54571&pf35401=338142>.
9. Висновок на проект Закону України «Про державну службу» Головного юридичного управління Верховної Ради України від 03.11.2015 р. [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. — URL : <http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc34?id=&pf3511=54571&pf35401=362367>.
10. Висновок на проект Закону України «Про державну службу» Верховного Суду України [Електронний ресурс] / Верховний Суд України. — URL : [http://www.scourt.gov.ua/clients/vsu/vsu.nsf/\(print\)/B7212CB1AC65CCE7C2257E280028C873](http://www.scourt.gov.ua/clients/vsu/vsu.nsf/(print)/B7212CB1AC65CCE7C2257E280028C873).
11. *Константий, О. В.* Новації Закону України «Про державну службу» від 10.12.2015 № 889–VIII стосовно проходження державної служби в апаратах судів [Текст] / О. В. Константий // Актуальні питання реалізації нового Закону України «Про державну службу» : тези доповідей Всеукраїнського форуму вчених-адміністративістів, м. Запоріжжя, 21 квітня 2016 року / за заг. ред. Т. О. Коломоєць. — Запоріжжя : ЗНУ, 2016. — С. 228–230.
12. *Кондратьєв, Р. І.* Вибрані наукові праці [Текст] / Р. І. Кондратьєв. — Хмельницький : Хмельницький університет управління та права, 2011. — 568 с.
13. Кодекс адміністративного судочинства України від 06.07.2005 р. № 2747–IV [Текст] // Офіційний вісник України. — 2005. — № 32. — Ст. 1918.
14. Кримінальний процесуальний кодекс України від 13.04.2012 р. № 4651–VI [Текст] // Офіційний вісник України. — 2012. — № 37. — Ст. 1370.
15. Про Національну поліцію : Закон України від 02.07.2015 р. № 580–VIII [Текст] // Офіційний вісник України. — 2015. — № 63. — Ст. 2075.
16. Європейська комісія «За демократію через право» (Венеціанська комісія) Верховенство права : Доповідь, схвалена Венеційською Комісією на 86-му пленарному засіданні (Венеція, 25–26 березня 2011 р.) [Електронний ресурс] / Venice Commission : Council of Europe. — URL : [http://www.venice.coe.int/webforms/documents/?pdf=CDL-AD\(2011\)003rev-ukr](http://www.venice.coe.int/webforms/documents/?pdf=CDL-AD(2011)003rev-ukr).
17. *Бойко, І. В.* Верховенство права та законність як принципи здійснення державної служби [Текст] / І. В. Бойко // Актуальні питання реалізації

- нового Закону України «Про державну службу» : тези доповідей Всеукраїнського форуму вчених-адміністративістів, м. Запоріжжя, 21 квітня 2016 року / за заг. ред. Т. О. Коломoeць. — Запоріжжя : ЗНУ, 2016. — С. 203–206.
18. Справа «Гарнага проти України» (Заява № 20390/07) : рішення Європейського суду з прав людини від 16.05.2013 р. [Текст] // Офіційний вісник України. — 2014. — № 1 — Ст. 30.
19. *Пилипенко, В.* Новий закон про державну службу: диверсія, направлена на підрив української державності [Електронний ресурс] / Володимир Пилипенко ; Блоги — портал новостей LB.ua. — URL : http://blogs.lb.ua/volodymyr_pylupenko/303561_noviy_zakon_pro_derzhavnu_sluzhbu.html
20. Публічна служба. Зарубіжний досвід та пропозиції для України [Текст] / за заг. ред. В. П. Тимощука, А. М. Школика. — К. : Конус-Ю, 2007. — 735 с.
21. *Школик, А. М.* Правовий статус працівників патронатної служби [Текст] / А. М. Школик // Актуальні питання реалізації нового Закону України «Про державну службу» : тези доповідей Всеукраїнського форуму вчених-адміністративістів, м. Запоріжжя, 21 квітня 2016 року / за заг. ред. Т. О. Коломoeць. — Запоріжжя : ЗНУ, 2016. — С. 174–176.
22. *Нижник, Н. Р.* Сфера дії Закону України «Про державну службу», як визначальна засада правового регулювання статусу державних службовців [Текст] / Н. Р. Нижник, О. В. Муза // Актуальні питання реалізації нового Закону України «Про державну службу» : тези доповідей Всеукраїнського форуму вчених-адміністративістів, м. Запоріжжя, 21 квітня 2016 року / за заг. ред. Т. О. Коломoeць. — Запоріжжя : ЗНУ, 2016. — С. 157–160.
23. Про засади державної мовної політики : Закон України від 03.07.2012 р. № 5029-VI [Текст] // Офіційний вісник України. — 2012. — № 61. — Ст. 2471.
24. Закон «Про державну службу» дає старт реформі системи державного управління — Президент підписав відповідний закон [Електронний ресурс] / Президент України. — URL : <http://www.president.gov.ua/news/zakon-pro-derzhavnu-sluzhbu-daye-start-reformi-sistemi-derzh-36590>.

Надійшла до редакції 22.07.2016

Когут О. В. Проблемные вопросы правового регулирования государственной службы

Исследуются отдельные проблемные вопросы Закона Украины от 10 декабря 2015 г. «О государственной службе», который считают «дорожной картой» для формирования европейской модели государственной службы. Проанализировано содержание отдельных принципов государственной службы: верховенство права, законность, политическая непредвзятость. Обоснована целесообразность исключения из перечня должностей патронатной службы должности помощников судей и должности патронатных служб в других государственных органах. Доказана нелогичность размещения статьи об общем собрании (конференции) государственных служащих государственного органа в главе «Принципы дисциплинарной ответственности» и подчеркнута необходимость раскрытия полномочий общих собраний. Отмечено снижение требований образовательного и квалификационного уровня к лицам, которые имеют право на занятие отдельных должностей государственной службы. Сделан вывод о том, что в законе, с одной стороны, употребляются отдельные понятия без раскрытия их содержания, а с другой — содержится чрезмерная детализация некоторых положений.

Ключевые слова: принципы государственной службы, верховенство права, законность, политическая непредвзятость, патронатная служба.

Kohut, O. V. Problem Questions of the Legal Adjusting of Public Service

The article is devoted to research of separate problem questions of Law of Ukraine from December, 10, 2015, which is considered a «travelling map» for forming of the European model of public service «On public service». Maintenance of separate principles of public service is analysed: supremacy of right, legality, political impartiality. The expedience of exception from the list of positions of executive support service the position of judge assistants and position of executive support services in other public organs is grounded. Illogicality of placing of the article is well-proven about general collections (conference) of civil servants of public organ in the chapter «Principles of disciplinary responsibility» and the necessity of opening of plenary powers of general collections is indicated. The decline of requirements of educational and qualifying level is marked to the persons who have a right to hold separate positions of public service. A conclusion is made that in a law, from one side, separate concepts are used without opening of their maintenance, and from the other side — there is the surplus working out in detail of some positions.

Keywords: principles of government service, supremacy of right, legality, political impartiality, executive support service.

